

12. Exemple de prova de lectura Cicle inicial

L'Impuls de la lectura

Col·lecció de dossiers didàctics derivats de la formació sobre
L'aprenentatge inicial de la lectura (Saber llegir)

12. Exemple de prova de lectura. Cicle Inicial

Elaboració:

Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics

Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya

Octubre 2013

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n citi l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>

ÍNDEX

1. Introducció	4
2. Competències bàsiques, objectius d'etapa, continguts i criteris d'avaluació de cicle	4
3. Descripció de la prova	6
3.1 Parts de la prova	6
3.2 Puntuació	7
4. Normes d'aplicació i desenvolupament	8
5. Quadern de l'alumne	13
5.1 Prova individual	13
5.2 Prova col·lectiva	15
5.2.1 Aplicació d'estratègies de comprensió	15
5.2.2 Comprensió de paraules i frases	27
5.2.3 Comprensió de textos	35
6. Criteris de valoració i puntuació	40
6.1 Prova individual	40
6.2 Prova col·lectiva	43
7. Clau de respostes	46
7.1 Aplicació d'estratègies de comprensió	46
7.2 Comprensió de paraules i frases	47
7.3 Comprensió de textos	49
8. Fulls de buidatge	51
8.1 Prova individual	51
8.2 Prova col·lectiva	52

1. Introducció

Us presentem una prova que té com a finalitat avaluar l'habilitat lectora de l'alumnat que finalitza el cicle inicial de primària. Ha estat concebuda perquè, mitjançant la seva aplicació, el docent obtingui informació del nivell lector dels seus alumnes, tant dels aspectes que van lligats al component lingüístic i expressiu de la lectura, com dels aspectes que es relacionen amb la comprensió lectora. Un dels aspectes que no avalua la prova és la relació que manté l'alumne amb la lectura (actitud, predisposició, autoconcepte...).

És una eina força completa que es posa a disposició del professorat perquè en faci l'ús que més li convingui: obtenir informació d'un bloc determinat o tenir una visió general del nivell lector dels alumnes. Per aquest motiu, en l'apartat 4 es donen orientacions sobre com aplicar la prova perquè respongui a aquestes finalitats.

No és una prova que tingui barems, és a dir, la puntuació que obtenen els alumnes no es pot comparar amb unes puntuacions estàndards. Això no vol dir, però, que la prova no s'hagi provat amb un grup d'alumnes. El que passa és que aquest grup d'alumnes no reuneix les condicions necessàries perquè constitueixi una mostra representativa de la població de 2n de primària (titularitat del centre, nivell socioeconòmic i cultural de les famílies, tipus de població on es troba l'escola...).

Per elaborar la prova s'han tingut en compte els continguts i els criteris d'avaluació que marca el currículum de primària per a la llengua catalana. També s'han incorporat una sèrie d'ítems que permeten avaluar els continguts que s'han exposat en el cicle de conferències de l'Aprenentatge Inicial de la lectura dins el marc de l'ILEC (Impuls de la lectura). Molts dels ítems que s'han incorporat faciliten al docent fer una aproximació al procés que estan seguint els alumnes pel que fa al procés lector. La intenció, doncs, de la prova és avaluar no únicament el nivell lector dels alumnes sinó els procediments que utilitza per obtenir aquest nivell lector.

2. Competències bàsiques, objectius d'etapa, continguts i criteris d'avaluació de cicle

Competències bàsiques de l'àmbit lingüístic de llengua catalana i llengua castellana d'educació primària amb les quals es poden vincular els continguts que s'avaluen a la prova

Competència 1: Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars en diferents formats i suports.

Competència 2: Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar.

Competència 3: Utilitzar, per comprendre un text, l'estructura i el format de cada gènere textual.

Objectius d'etapa que es realcionen amb els continguts que avalua la prova

9. Comprendre textos escrits que es donen en l'àmbit escolar i en el context social i cultural proper.

16. Comprendre textos literaris de gèneres diversos adequats quant a temàtica i complexitat i iniciar-se en els coneixements de les convencions específiques del llenguatge literari.

Continguts de cicle inicial de llengua catalana i literatura

DIMENSIÓ COMUNICATIVA

Llegir i comprendre

- Comprensió de les informacions més habituals de classe, de la vida quotidiana i dels textos vinculats a continguts curriculars en qualsevol dels formats possibles i de forma conjunta a partir dels textos, imatges o esquemes.
- Utilització d'estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura (planificació, anticipació, identificació de mots, inferències, relació entre fragments, capacitat d'autocorrecció a partir del sentit global, identificació dels signes de tot tipus que formen part del text).
- Ús d'estratègies lectores adequades en la lectura individual silenciosa o en veu alta amb el professorat.
- Interès pels textos escrits i audiovisuals com a font d'informació i d'aprenentatge i com a mitjà de comunicació.
- Interès i curiositat per mirar o llegir contes o llibres de coneixements, però també per llegir un rètol, un títol d'un llibre, una notícia d'Internet o qualsevol altre text.

DIMENSIÓ LITERÀRIA

- Ús d'estratègies lectores apreses en altres situacions, en la lectura individual silenciosa o en veu alta: fer atenció al títol i a les imatges, anticipació, deducció del significat d'un mot, relació amb els seus coneixements, entre altres.
- Lectura en veu alta tot fent atenció a la pronunciació, al to de veu, a l'entonació perquè tots ho entenguin, i adequant l'entonació i el ritme a cada tipus de text.

CRITERIS D'AVALUACIÓ (cicle inicial)

Llengua catalana i literatura

- Comprendre i extreure informacions rellevants de textos escrits i audiovisuals adequats a l'edat i presentats en diferents suports.

- Aplicar a les lectures individuals algunes estratègies treballades col·lectivament, començant per les més senzilles, com mirar les imatges i llegir el títol per fer hipòtesis.
- Interès a aplicar els coneixements apresos a la lectura i a l'escriptura i per a la bona presentació dels treballs.

3. Descripció de la prova

3.1 Parts de la prova:

Prova individual

Text 1

Precisió en la lectura (mecànica)
Velocitat lectora

Text 2

Fonètica
Entonació

Prova col·lectiva

Aplicació d'estratègies de comprensió

Activitat 1: Fer connexions a partir del títol. Text expositiu.
 Activitat 2: Fer connexions entre dos textos narratius.
 Activitat 3: Formulació d'hipòtesis amb contingut gramatical.
 Activitat 4: Formulació d'hipòtesis. Text narratiu.
 Activitat 5: Fer inferències. Omplir buits.
 Activitat 6: Fer inferències. Deducció del contingut semàntic de paraules a partir del context.
 Activitat 7: Resumir. Les parts d'un text.
 Activitat 8: Resumir. Reconeixement de la idea global en una llista de paraules.
 Activitat 9: Resumir. Reconeixement de la idea global d'una notícia.
 Activitat 10: Resumir. Reconeixement del tema d'una conversa.
 Activitat 11. Visualitzar.

Comprensió de paraules i frases

Paraules

Activitat 12: Ordenació de vocabulari.

Activitat 13: Classificació de lèxic.

Frases

Activitat 14: Aparellament de fragments de frases.

Activitat 15: Relació frase-imatge.

Activitat 16: Ordenació de paraules per formar frases.

Activitat 17: Execució d'ordres.

Activitat 18: Ordenar accions.

Comprensió de textos

Activitat 19: Comprensió interpretativa d'un text narratiu.

Activitat 20: Comprensió literal i interpretativa d'un text expositiu.

Activitat 21: Comprensió interpretativa i crítica d'un text instructiu.

Activitat 22: Comprensió literal (selecció d'informació). Text expositiu.

3.2 Puntuació de la prova:

Prova individual

Precisió en la lectura	100 punts
Velocitat lectora	paraules/minut
Lectura expressiva	100 punts
Fonètica	60 punts
Puntuació	40 punts

Prova col·lectiva

Comprensió lectora

a) Aplicació d'estratègies de comprensió	100 punts
b) Comprensió de paraules i frases:	100 punts
Paraules	20 punts
Frases	80 punts
c) Comprensió de textos	100 punts

4. Normes d'aplicació i desenvolupament

Prova individual

Aquesta prova es corregirà mentre s'aplica. L'ensenyant ha de prendre nota dels errors o encerts que fa l'alumnat i puntuar cada part segons els criteris de valoració.

Text A (text per llegir en veu alta)

Es lliura el text a l'alumne i aquest disposarà d'uns minuts per llegir-lo en veu interior. L'infant podrà preguntar el significat d'aquells mots de difícil comprensió. Després es demanarà que el llegeixi en veu alta. En aquest text es valorarà la precisió en la lectura i la velocitat lectora.

Es tindran en compte les errades de mecànica d'acord amb les indicacions donades. També es mesurarà el temps que triga l'alumne a llegir el text.

Text B (text per llegir en veu alta)

Es lliura el text a l'alumne i aquest disposarà d'uns minuts per llegir-lo en veu interior. L'infant podrà preguntar el significat d'aquells mots de difícil comprensió. Després es demanarà que el llegeixi en veu alta. Per mitjà d'aquesta lectura es valoraran els elements expressius: l'entonació i la fonètica.

Es tindran en compte les errades d'entonació i fonètica d'acord amb les indicacions donades.

Prova col·lectiva

Aquesta prova s'aplicarà col·lectivament a tot l'alumnat de la classe.

L'aplicació d'aquesta prova pot ser total o parcial. L'equip de mestres pot decidir quin aspecte de la lectura vol avaluar al seu alumnat. Per aquest motiu, la presentació de les activitats es fa per blocs de continguts.

Si un centre decideix aplicar-la en la seva totalitat es recomana que es faci en diferents dies. Es podria aplicar en tres sessions. Per facilitar el ritme de treball de l'alumnat s'ha pensat en la presentació següent:

1a sessió. Activitats: 1, 3, 7, 11, 14, 17, 20.

2a sessió. Activitats: 2, 4, 8, 10, 13, 16, 18, 21.

3a sessió. Activitats: 5, 6, 9, 12, 15, 19, 22.

Amb aquesta distribució s'ha procurat compensar la dificultat i la llargada de les activitats. No hi ha cap inconvenient perquè un centre opti per una distribució diferent. Podria ser, per exemple, per blocs de continguts.

Les proves de lectura individual s'aplicaran un altre dia.

Aplicació d'estratègies de comprensió

Activitat 1

L'alumnat ha de llegir el títol d'un possible text expositiu i pensar i escriure dues frases que podrien sortir en aquest hipotètic text.

Activitat 2

L'alumnat ha de llegir el fragment d'un conte i comparar quin és el comportament del llop en aquest fragment i en el conte de *La Caputxeta Vermella*. En concret han de buscar una semblança i una diferència.

Activitat 3

S'han de completar una sèrie de frases amb altres que hi vagin bé. Totes les frases són compostes i l'infant ha de pensar i escriure la frase principal o la subordinada.

Abans de fer l'activitat, l'ensenyant comentarà que als diferents buits hi podrien anar moltes frases. Cadascú ha de pensar-ne una, la que vulgui.

Amb aquesta activitat es vol avaluar la capacitat de l'alumnat per establir hipòtesis tenint en compte l'estructura sintàctica de les frases.

Activitat 4

L'alumnat ha de llegir el començament d'un text narratiu (un conte) on es presenta la manera d'actuar de la protagonista, i ha de pensar i escriure com pot continuar la història.

Activitat 5

L'alumnat ha de completar un text amb una sèrie de buits (tècnica *cloze*). L'ensenyant pot recomanar que, abans d'escriure el text, l'alumnat el llegeixi tot perquè els donarà pistes del que poden escriure. També se'ls ha de dir que no hi ha solucions úniques. Totes estaran bé, mentre el text tingui sentit i a cada espai només hi hagi una paraula. Si una paraula no la saben, la poden deixar i intentar escriure'n la resta.

El primer buit es farà col·lectivament:

La Maria és una nena molt _____

espavilada

eixerida

llestà

desperta

intel·ligent

Activitat 6

Lectura d'unes frases on hi ha marcades una sèrie de paraules "una mica difícils" per a l'edat. Els infants han de deduir-ne el significat a partir del sentit global de la frase.

Amb aquesta activitat es vol avaluar l'estratègia de deduir el significat del lèxic a partir del context.

Activitat 7

S'haurà de llegir un text sobre les gavines. La seva estructura està dividida en tres subtemes. Es donen els dos primers subtemes i es demana que els infants pensin de què tracta l'últim fragment. Amb aquesta activitat es vol avaluar l'estratègia de resumir (identificar els subtemes d'un text expositiu).

Activitat 8

Lectura d'una llista de paraules que tenen una relació lògica entre si (pertanyen a un mateix camp semàntic) i deducció del títol que engloba el conjunt de paraules. Abans de fer l'exercici individualment es farà l'exemple col·lectivament.

Activitat 9

Es tracta de llegir una notícia i triar quina de les tres opcions que es donen és la més adequada per ser el títol.

Activitat 10

L'activitat consisteix a llegir una conversa entre una mare i un fill, i deduir-ne el tema.

Activitat 11

L'alumnat ha d'identificar quina de les quatre imatges es correspon amb una frase.

Comprensió de paraules

Activitat 12

S'ha de llegir el nom de sis animals i ordenar-los segons la seva grandària. Amb aquesta activitat i la següent es vol avaluar la comprensió de lèxic, utilitzant dues tècniques: l'ordenació i la classificació.

Activitat 13

L'alumnat ha de llegir una sèrie de paraules i separar-les en dos grups. El criteri de classificació no es dóna, l'han de deduir a partir de la lectura. No es demana que s'especifiqui el criteri utilitzat per classificar.

Comprensió de frases

Activitat 14

L'alumnat ha d'aparellar fragments de frases que són en dues columnes diferenciades. Abans de fer l'activitat es pot indicar que les frases han de tenir sentit.

Amb aquesta activitat i les següents es vol avaluar la comprensió de frases mitjançant diferents tècniques: aparellament, relació frase-dibuix, ordenació de paraules, execució d'ordres.

Activitat 15

Identificació de quina de les tres frases que es donen va bé a una imatge. Es demana que es facin dos exercicis.

Activitat 16

S'ha d'ordenar una sèrie de paraules per formar una frase. Es demana la realització de tres exercicis que estan presentats per ordre de dificultat creixent.

Activitat 17

L'alumnat ha d'executar dues ordres diferents, la realització de les quals es resol mitjançant una resposta gràfica.

Activitat 18

Ordenar una sèrie de passos sobre una activitat: anar a la piscina. No és necessari reescriure els passos, és suficient que els enumerin.

Comprensió de textos

Activitat 19

Lectura d'un text narratiu i resposta a una sèrie de preguntes de comprensió interpretativa. Es donen tres opcions i els infants han triar la correcta.

Amb aquesta activitat i les següents es vol avaluar la comprensió de diferents tipus de text.

Activitat 20

L'alumnat ha de llegir un text expositiu i discriminar la veracitat o falsedat d'una sèrie d'afirmacions.

Activitat 21

Lectura d'un text instructiu i resposta a una sèrie de preguntes. Mitjançant aquesta activitat es vol avaluar la comprensió interpretativa i crítica d'un text.

Activitat 22

S'ha de llegir un text i seleccionar la informació que se li demana.

5. Quadern de l'alumne

5.1 Prova individual

Precisió en la lectura (mecànica) i velocitat lectora

Text 1

Text per llegir en veu alta (versió català central)

Avui no ha parat de ploure en tot el dia. Quan m'he aixecat a les cinc del matí per anar a treballar, el terra ja era moll. La ciutat s'ha omplert de cotxes i de paraigües. La gent s'esperava a sota dels balcons tot esperant que el semàfor es posés verd.

Jo he fet el mateix: m'he arrupit dins del meu paraigua de quadres escocesos, com si fos una closca de cargol, durant els trajectes de casa a la feina i de la feina a casa.

Els dies de pluja no m'agraden. Sempre arribo a casa amb les sabates molles i els peus humits. Quan era petita, en canvi, m'agradaven molt els dies plujosos, sobretot quan la meva mare em feia posar les botes d'aigua. Llavors no deixava escapar cap bassal. A tots hi ficava els peus i feia xip-xap.

Text 1

Text per llegir en veu alta (versió català nord-occidental)

Avui no ha parat de ploure en tot el dia. Quan m'he aixecat a les cinc del matí per anar a treballar, el terra ja era moll. La ciutat s'ha omplert de cotxes i de paraigües. La gent s'esperava a sota dels balcons tot esperant que el semàfor es posés verd.

Jo he fet el mateix: m'he arrupit dins del meu paraigua de quadres escocesos, com si fos una closca de caragol, durant els trajectes de casa a la feina i de la feina a casa.

Els dies de pluja no m'agraden. Sempre arribo a casa amb les sabates molles i els peus humits. Quan era petita, en canvi, m'agradaven molt els dies plujosos, sobretot quan la meua mare em feia posar les botes d'aigua. Llavors no deixava escapar cap toll d'aigua. A tots hi ficava els peus i feia xip-xap.

Text 2

Entonació i fonètica

Text per llegir en veu alta (versió català central)

Un dia la Clara va despenjar les cortines del menjador, les va posar damunt la taula i es va fer una cabana. Quan la seva mare ho va veure va cridar:

- Clara! Què has fet?
- És que la taula tenia fred i l'he tapada!

Després la Clara va agafar unes estisores molt grosses i es va fer una bona tallada als cabells. Quan la seva mare la va veure la va renyar una altra vegada:

- Clara! Què t'ha passat?
- És que les tissors tenien gana i se m'han menjat els cabells.

Text 2

Entonació i fonètica

Text per llegir en veu alta (versió català nord-occidental)

Un dia l'Albert va despenjar les cortines del menjador, les va posar damunt la taula i es va fer una cabana. Quan la seva mare ho va veure va cridar:

- Albert! Què has fet?
- És que la taula tenia fred i l'he tapada!

Després l'Albert va agafar unes estisores molt grosses i es va fer una bona tallada als cabells. Quan la seua mare la va veure la va renyar una altra vegada:

- Albert! Què t'ha passat?
- És que les tissors tenien gana i se m'han menjat els cabells.

5.2 Prova col·lectiva

5.2.1 Aplicació d'estratègies de comprensió

Activitat 1

Pensa en els textos que pots trobar en els llibres que parlen dels animals.

Llegeix aquest títol i escriu dues frases que podrien sortir en aquest text.

Característiques i vida dels peixos

Activitat 2

Llegeix aquest text:

El llop educat

Quan el llop té gana, baixa a la granja i el sorprèn veure que els animals són molt educats, fins i tot una mica tibats. L'única manera d'entrar a la granja és aprenent a llegir.

(text adaptat, ed. Edebé)

Mira aquesta coberta d'un altre conte. Pensa una semblança i una diferència entre els llops d'aquests dos contes.

Activitat 3

Continua aquestes frases amb una altra frase que hi vagi bé.

- Ahir m'ho vaig passar molt bé perquè _____

- Com que el Joan no vol fer tard _____

- Si véns a casa _____

- Abans de dinar, el David _____

Activitat 4

Llegeix aquest text

Filomena Ficalapota

- Mama, mama, puc regar les flors del balcó?-va preguntar la Filomena.
- Sí, i tant, però no fiquis la pota filleta, com fas sempre. Ni les ofeguis ni les deixis seques. L'aigua justeta.

La Filomena les va regar molt bé, i va veure la flor de la veïna de sota, molt pansida i groga, i va pensar de regar-la.

- A la una, a les dues i a les tres! Raig avall!

Però l'aigua va caure al cap d'un pare que no volia portar els fills al cinema.

La Filomena ho va intentar un altre cop:

- A la una, a les dues i a les tres!

(adaptat del conte de Maite Carranza, ed. Cruïlla)

Com creus que seguirà aquesta història?

Activitat 5

Completa aquest text amb paraules que hi vagin bé. Només pots escriure una paraula a cada espai.

La Maria és una nena molt _____. Només té quatre _____
però ja sap vestir-se _____. Li agrada posar-se el
xandall _____ i _____. Sempre tria les vambes
amb velcro. Els _____ no li agraden perquè es fa un embolic
quan se'ls vol _____. Després de vestir-se pren per
esmorzar un got de _____ amb _____ i un bon grapat
de _____.

La Maria menja _____ perquè vol _____ de pressa.

Activitat 6

Llegeix aquesta frase. Què et sembla que volen dir les paraules en negreta?

- M'he posat uns mitjons de llana, de colors ben **llampants**, i quan he sortit al carrer m'han preguntat si m'havia disfressat de pallaso. També m'he posat uns pantalons ben còmodes i un jersei tan **flonjo** que semblava de cotó fluix.

1. llampants

- a) de colors vius i alegres
- b) només d'un color
- c) de colors apagats i tristos

1. flonjo

- a) gran
- b) suau
- c) vell

- Aquell gegant era un **golafre**. Cada dia es menjava quatre plats de macarrons, tres pollastres sencers, cinc pomes i dos pastissos.

2. Golafre

- a) dolent
- b) poc menjador
- c) molt menjador

Activitat 7

Llegeix aquest text:

LES GAVINES

Les gavines són uns ocells grossos. Tenen les plomes blanques o gris clar. Viuen al mar, prop de la costa. Volen damunt l'aigua i es llancen sobre els peixos. Però les gavines també mengen tota mena d'aliments. A vegades volen amb crancs o marisc i els deixen caure per trencar-ne les conquilles sobre les roques.

Què ens explica aquest text? Completa la llista.

- Com és la gavina.
- On viu.
- _____

Activitat 8

Quin títol posaries a aquestes llistes de paraules?

Exemple:

Colors

vermell
taronja
verd
groc
negre

1. _____

timbal
pandereta
guitarra
violí
piano

2. _____

macarrons
llenties
arròs
sopa de fideus
patata amb mongeta

3. _____

menjador
cuina
habitació
lavabo
rebedor

Activitat 9

Llegeix aquesta notícia:

Les fortes pluges que van caure el dia passat han provocat nombroses inundacions a tota la zona del Maresme. El fort aiguat ha deixat sense llum més de cinc hores a molts habitants. Un parell de cotxes que estaven aparcats a la riera també han estat arrossegats fins al mar.

Senyala quin d'aquests títols hi aniria bé?

- 1) Cotxes mal aparcats.
- 2) Un fort aiguat provoca greus problemes al Maresme.
- 3) Les pluges mullen els carrers del Maresme.

Activitat 10

Llegeix aquesta conversa

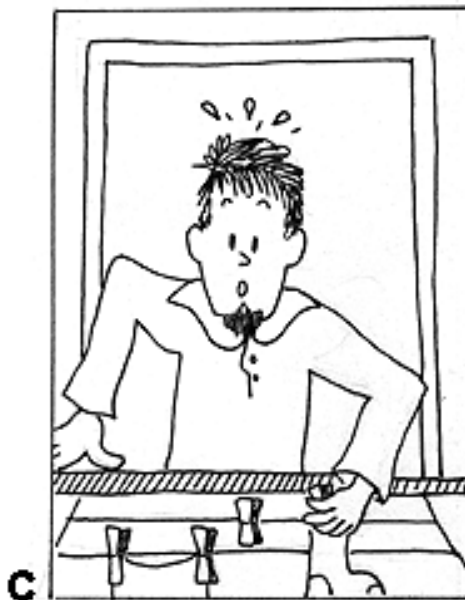
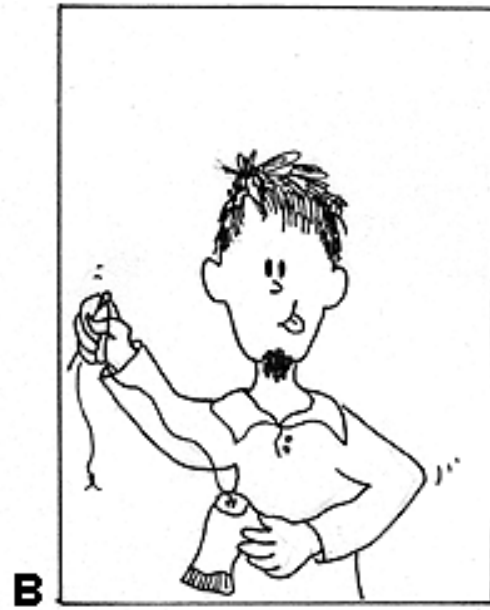
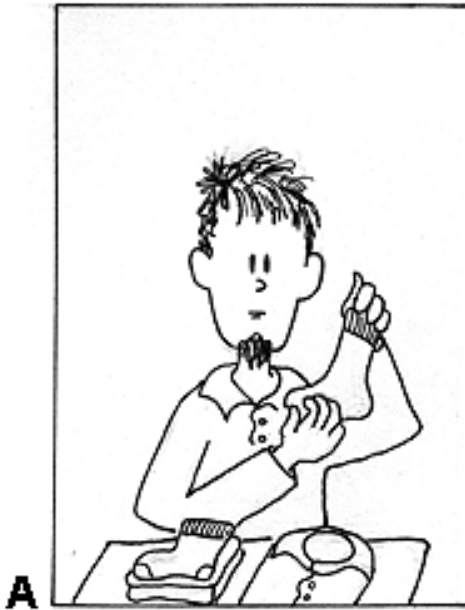
- Apa! Aquesta setmana faràs 8 anys.
- Quan farem la festa?
- Dissabte a la tarda.
- Quants amics podré convidar?
- 5 o 6.
- Què farem per berenar?
- A tu, què t'agradaria?
- Xocolata desfeta amb nata i xurros.
- D'acord. Farem això.

De què parlen aquesta mare i aquest fill?

Activitat 11

Quin dibuix va bé a cada frase? Encercla la lletra del dibuix corresponent.

1. Al pare del Joan li ha caigut un mitjó mentre estenia la roba.

2. Quan surt de l'escola, el Bernat prepara un entrepà per al seu germà petit.

5.2.2 Comprensió de paraules i frases

Activitat 12

Ordena aquests animals de més petit a més gran:

elefant – formiga – ratolí – gos – hipopòtam – gat

Activitat 13

Classifica aquestes paraules en dos grups:

Tovalles, matalàs, tovalló, llençol, coberts, cobrellit, coixinera, manta, plats, gots.

1.

2.

Comprensió de frases

Activitat 14

Relaciona aquestes frases:

Tinc gana;

que t'has equivocat.

Esborra aquesta paraula

li toca la vacuna.

Puc venir

cançons a l'escola.

M'agrada cantar

a jugar amb vosaltres?

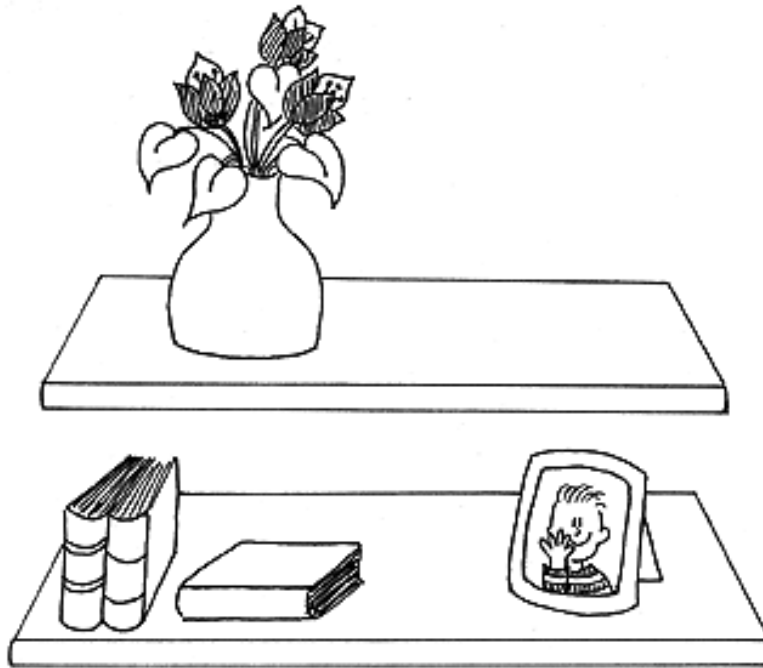
Al gos

em pots fer el sopar?

Activitat 15

Quines frases van bé a aquests dibuixos? Encercla la lletra de la frase corresponent.

1.

- a) Al prestatge de dalt hi ha un gerro sense flors i a sobre del prestatge de baix hi ha una fotografia.
- b) Al prestatge de dalt hi ha un gerro amb flors i a sobre del prestatge de baix hi ha tres llibres i una fotografia.
- c) Al prestatge de baix hi ha tres llibres i una fotografia i a sobre del prestatge de dalt no hi ha res.

2.

- a) El cotxe teledirigit ha xocat amb la paret i s'ha espatllat.
- b) El cotxe teledirigit no funciona perquè se li han gastat les piles.
- c) El cotxe teledirigit no funciona perquè ha xocat contra un fanal.

Activitat 16

Ordena aquestes frases

1. petita. La és nena

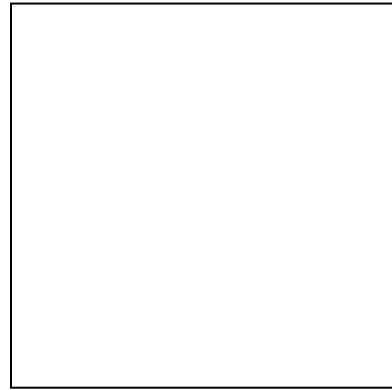
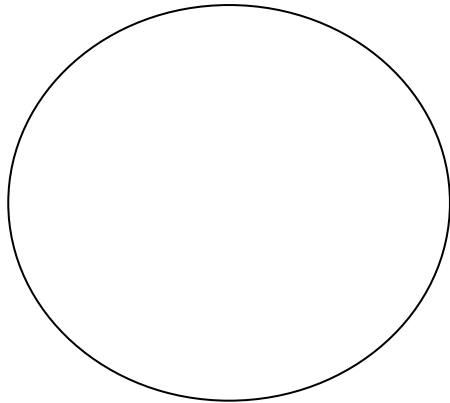
2. gos un La veïna dàlmata. meva té

3. un niu L'ocell a dalt ha fet branca. de la

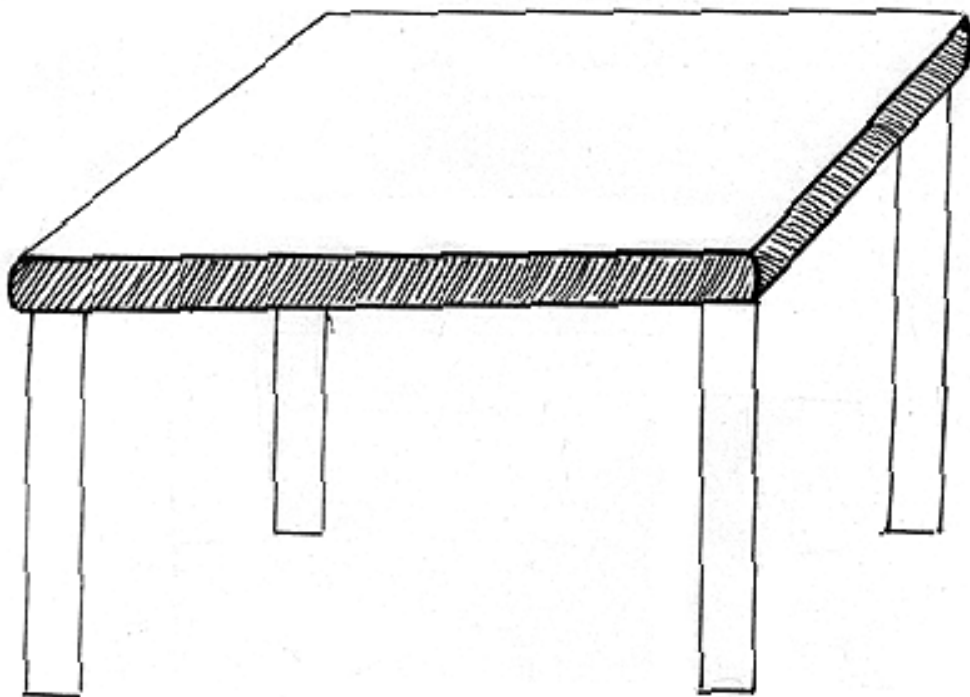
Activitat 17

Fes allò que et diguin les frases.

1. Escriu al quadrat el nom de tres amics i a la rodona el nom de dues amigues.

2. Si ets un nen dibuixa un llapis a sobre de la taula. L'has de dibuixar entre una llibreta i una goma. Si ets una nena dibuixa un llibre a sobre de la taula. L'has de dibuixar entre una cartera i un pinzell.

Activitat 18

Posa un número davant de cada frase segons l'ordre en què fas cadascuna de les accions quan vas a piscina. Per exemple posaràs un 1 davant de la primera cosa que fas.

- nedar
- despullar-me
- vestir-me
- posar-me el banyador i la gorra de bany
- eixugar-me
- entrar a l'aigua
- sortir de l'aigua

5.2.3 Comprensió de textos

Activitat 19

Llegeix aquest text i contesta les preguntes:

En Miquelet s'havia endormiscat quan una frenada el va fer saltar del seient. Els fars enlluernaven una mena de bola grisa que havia estat a punt de ser esclafada per les rodes. "Un eriçó!", cridava el pare, que va parar el motor i va baixar per contemplar aquella estranya bestiola a la claror d'una llanterna. Gairebé no van tenir temps de veure-li els ulls ni les orelles perquè, per protegir-se, l'eriçó s'havia cobert de punxes per tot arreu.

Fragment de "Tatano" núm. 50.

- 1- Quan passa aquesta història?
 - a- al matí
 - b- a la tarda
 - c- quan és fosc
- 2- On s'havia endormiscat el Miquelet?
 - a- al seu llit
 - b- al seient del cotxe
 - c- al sofà de casa
- 3- Per què frena el pare?
 - a- per no atropellar un conillet
 - b- per no aixafar un eriçó
 - c- perquè vol baixar del cotxe
- 4- Per què no li poden veure ni els ulls ni les orelles?
 - a- perquè els eriçons no en tenen, només tenen punxes
 - b- perquè l'eriçó es va escapar corrent
 - c- perquè les punxes els hi tapen

Activitat 20

L'acordiό

L'acordiό és un instrument capaç de fer ballar el més trist. La seva alegria s'encomana fàcilment. S'estira i s'arronsa com un cuc enjogassat, i de la seva panxa arrugada en surten melodies i ritmes que deixen bocabadats els menuts i els més grans. Com que fer-lo sonar no és gaire complicat, es pot tocar sense saber gens de música. Això i les seves mides reduïdes, que permeten transportar-lo d'un lloc a l'altre còmodament, el van convertir en un instrument que s'encarregava d'animar festes i balls.

Fragment del "Cavall fort" núm. 854

Posa si és veritat o fals (V,F) segons el que diu el text:

1. L'acordiό és un instrument molt difícil de tocar.
2. La música de l'acordiό va bé per ballar.
3. L'acordiό és un instrument més aviat petit.
4. L'acordiό és un instrument fàcil de transportar.
5. L'acordiό fa una música trista.

Activitat 21

Llegeix aquest text i contesta les preguntes segons el que diu el text.

NORMES PER ALS QUI ESTIMEN LA NATURA

Tota aquella persona interessada en la natura ha d'anar en compte a protegir-la. Aquí teniu una llista del que s'ha de fer i del que no s'ha de fer.

- 1- Eviteu tot risc d'incendi.
- 2- No feu sorolls innecessaris.
- 3- Manteniu els gossos sota control.
- 4- No abandoneu els camins.
- 5- Si no hi ha papereres, emporteu-vos les deixalles a casa.
- 6- Ajudeu a mantenir l'aigua neta.

1) Què has de fer amb els papers i les bosses de plàstic quan vas d'excursió?

2) Es poden deixar els gossos que corrin lliurement pel camp?
Per què?

3) Per què penses que les normes diuen que és millor no sortir dels camins?

4) Diques si es poden fer aquestes coses i a quina norma de les anteriors es refereixen:

	SÍ	NO	NORMA
a) Fer un foc al mig del bosc.			
b) Netejar amb detergents i llexiu els plats de dinar a un rierol.			
b) Rentar-se les mans en una font.			
c) Engegar música a tota marxa.			
d) Cantar una cançó.			

Activitat 22

Llegeix aquest text:

LA VIDA AL BOSC

Els mamífers són més difícils d'observar que les aus. Molts són tímids i es passen el dia dormint. Els esquirols es mouen durant el dia, i també pots veure ratolins de camp. Les mussaranyes són molt actives i corren pels seus túnels i sobre les fulles. Pots veure alguna mostela o algun ermini. Altres mamífers, com els teixons, rat-penats i guineus, es fan més visibles a la nit, moment en què comença la seva activitat.

Fragment d'”Aprèn a ser un bon naturista”. Ed Parramón.

1- Escribe dos animals fàcils de veure al bosc de dia.

2- Escribe tres animals que es poden veure a la nit.

3- Quin animal diu el text que és molt actiu?

6. Criteris de valoració i puntuació

6.1 Prova individual

Precisió en la lectura (mecànica) i velocitat lectora

Text 1

Text per llegir en veu alta.

Avui no ha parat de ploure en tot el dia. Quan m'he aixecat a les cinc del matí per anar a treballar, el terra ja era moll. La ciutat s'ha omplert de cotxes i de araigües. La gent s'esperava a sota dels balcons tot esperant que el semàfor es posés verd. Jo he fet el mateix: m'he arrupit dins del meu paraigua de quadres escocesos, com si fos una closca de cargol, durant els trajectes de casa a la feina i de la feina a casa.

En aquesta lectura es valoraran dos aspectes: la velocitat lectora i la mecànica de la lectura. És necessari que l'ensenyant tingui dos textos, un per l'alumne, sense cap tipus d'anotació, i un altre per a ell, on anotarà la informació pertinent.

Per mesurar la velocitat lectora cal cronometrar el temps d'un minut i assenyalar amb una ratlla l'última paraula completa que ha llegit l'alumne. Després es comptaran les paraules llegides en aquest temps.

Els barems per aquesta edat oscil·len entre les 60 i 70 paraules per minut.

Per avaluar la mecànica de la lectura es marcaran en el text que té l'ensenyant totes les errades del tipus següent:

- interpretar malament una grafia
- canviar paraules
- omissions de sons, síl·labes o paraules
- addicions de sons o síl·labes

Aquest apartat es puntuarà sobre 100 punts. Cada errada penalitzarà 3 punts.

La puntuació final s'obté a partir d'aquesta fórmula:

$$100 - (3 \times \text{nombre d'errades})$$

Entonació i fonètica

Text 2

Versió per al català central¹

Text per llegir en veu alta

Un dia la Clara va despenjar les cortines del menjador, les va posar

damunt la taula i es va fer una cabana. Quan la seva mare ho va

veure va cridar:

- (:)
- Clara! Què has fet?
(?)

- És que la taula tenia fred i l'he tapada!

Després la Clara va agafar unes estidores molt grosses i es va fer

una bona tallada als cabell. Quan la seva mare la va veure la va

renyar una altra vegada:

- Clara! Què t'ha passat?
(!)
- És que les tises tenien gana i se m'han menjat els cabells. Ha
- passat això, mama.

En aquesta lectura s'observaran 5 signes de puntuació que estan marcats al text i la producció fonètica de 10 grafies que també estan marcades al text.

És convenient tenir dos fulls de la lectura, un sense anotacions per a l'alumne i un altre per a l'ensenyant amb els aspectes que s'avaluen per poder assenyalar aquells que fa l'alumne malament. D'aquesta manera es facilita l'observació.

Puntuació (total **40 punts**)

Cada signe de puntuació ben interpretat: 8 punts

Fonètica (total **60 punts**)

Cada grafia ben produïda: 6 punts

¹ Els ensenyants hauran d'adaptar la fonètica de la lectura a les variants dialectals.

² En algunes zones també s'articula [d□]

³ En algunes zones de l'anomenat "tarragoní" es pronuncia [jj]

Grafies que s'observen: cortines, menjador, posar, fer, fred, estisores, cabells, que, menjat, això.

Versió per al català nord-occidental⁴

Text per llegir en veu alta

Un dia l'Albert va despenjar les cortines del menjador, les va posar

[ɛ] [Ø]
damunt la taula i es va fer una cabana. Quan la seva mare ho va
[Ø] (.)
veure va cridar:

(:)
- Clara! Què has fet?
(?)

- És que la taula tenia fred i l'he tapada!

[ɛ] (!)
Després l'Albert va agafar unes estisores molt grosses i es va fer

[z]
una bona tallada als cabell. Quan la seva mare la va veure la va
[λ]
renyar una altra vegada:

- Albert! Què t'ha passat?

(!)
- És que les tisores tenien gana i se m'han menjat els cabells. Ha
[ɔ]⁵

- passat això, mama.
[j]

En aquesta lectura s'observaran 5 signes de puntuació que estan marcats al text i la producció fonètica de 8 grafies que també estan marcades al text.

És convenient tenir dos fulls de la lectura, un sense anotacions per a l'alumne i un altre per a l'ensenyant amb els aspectes que s'avaluen per poder assenyalar aquells que fa l'alumne malament. D'aquesta manera es facilita l'observació.

Puntuació (total 40 punts)

Cada signe de puntuació ben interpretat: 8 punts

Fonètica (total 60 punts)

⁴ Els ensenyants hauran d'adaptar la fonètica de la lectura a les variants dialectals.

⁵ En algunes zones també s'articula [dɔ]

Cada grafia ben produïda: 7,5 punts

Grafies que s'observen: menjador, fer, fred, estidores, cabells, menjat, això.

6.2 Prova col·lectiva

Aplicació d'estratègies de comprensió

En totes les respostes on s'hagi d'escriure no es tindran en compte ni les errades morfosintàctiques ni les ortogràfiques perquè podrien obstaculitzar l'objecte d'avaluació: la comprensió. Pel mateix motiu els alumnes que tinguin dificultats motrius però en canvi tinguin les habilitats suficients per llegir podran resoldre les activitats oralment amb l'ensenyant.

Activitat 1

Fer connexions a partir del títol. Text expositiu (total **10 punts**)

Cada frase coherent que parli d'algun aspecte de la vida i les característiques dels peixos: 5 punts

Activitat 2

Fer connexions entre dos textos narratius (total **10 punts**)

Si escriu una semblança: 5 punts

Si escriu una semblança i una diferència: 10 punts

Activitat 3

Formulació d'hipòtesis amb contingut gramatical (total **12 punts**)

Cada acabament de frase amb sentit i correcta gramaticalment: 3 punts

Activitat 4

Formulació d'hipòtesis. Continuar un text narratiu (total **5 punts**)

Si escriu una frase on la protagonista rega les flors: 3 punts

Si escriu una frase on la protagonista rega i fica la pota: 5 punts

Activitat 5

Fer inferències -omplir buits- (total **11 punts**)

Cada paraula que tingui sentit i que concordi morfosintàcticament: 1 punt

Activitat 6

Deducció del contingut semàntic de paraules a partir del context (total **12 punts**)

Per cada encert: 4 punts

Activitat 7

Resumir. Identificar les parts d'un text (total **5 punts**)

Enunciar de què parla l'últim fragment del text: 5 punts

Activitat 8

Reconeixement de la idea global en una llista de paraules (total **9 punts**)

Per cada títol coherent: 3 punts

Activitat 9

Reconeixement de la idea global d'una notícia (total **8 punts**)

Discriminar correctament el títol: 8 punts

Activitat 10

Reconeixement del tema d'una conversa (total **10 punts**)

Si escriu una festa o bé aniversari: 5 punts

Si escriu una festa d'aniversari: 10 punts

Activitat 11

Relacionar text-imatge (total **8 punts**)

Per cada relació ben feta: 4 punts

Comprensió de paraules

Activitat 12

Ordenació de vocabulari (total **10 punts**)

Tot el vocabulari ben ordenat: 10 punts

Si l'alumne s'equivoca en una paraula: 8 punts

Si l'alumne s'equivoca en dues paraules: 6 punts

Si l'alumne s'equivoca en més de dues paraules: 0 punts

Activitat 13

Classificació de lèxic (total **10 punts**)

Tot el vocabulari ben classificat: 10 punts

Si s'equivoca en una paraula: 8 punts

Si s'equivoca en més de dues paraules: 0 punts

Comprensió de frases

Activitat 14

Aparellament de fragments de frase (total **16 punts**)

Cada frase ben aparellada: 4 punts

Activitat 15

Relació frase-imatge (total **14 punts**)

Cada aparellament correcte: 7 punts

Activitat 16

Ordenació de totes les paraules per formar frases (total **15 punts**)

1a frase: 3 punts

2a frase: 5 punts

3a frase: 7 punts

Activitat 17

Execució d'ordres (total **20 punts**)

Cada ordre completa: 10 punts

Activitat 18

Ordenació dels passos d'un text instructiu (total **15 punts**)

Tot el text ben ordenat: 15 punts

Si l'alumne s'equivoca en l'ordre d'una acció: 10 punts

Si l'alumne s'equivoca en més d'un pas: 0 punts

Comprensió de textos

Activitat 19

Comprensió interpretativa d'un text narratiu (total **24 punts**)

Cada resposta correcta: 6 punts

Activitat 20

Comprensió literal i interpretativa d'un text expositiu (total **25 punts**)

Cada resposta correcta: 5 punts

Activitat 21

Comprensió interpretativa i crítica d'un text instructiu (total **24 punts**)

Cada resposta correcta: 6 punts

A la pregunta núm. 4 cada resposta correcta val un punt

Activitat 22

Comprensió literal. Selecció d'informació (total **27 punts**)

1a pregunta: 10 punts

2a pregunta: 10 punts

3a pregunta: 7 punts

A la 1a pregunta, perquè es compti correctament, només han de posar el nom de tres animals.

7. Clau de respostes

7.1 Aplicació d'estratègies de comprensió

Activitats 1, 2, 3, 4

Activitats obertes. Correcció a criteri del professorat d'acord amb les indicacions donades.

Activitat 5

El primer buit és l'exemple.

- anys
- sola
- (dos colors: vermell i groc, blau i verd...)
- cordons

- cordar/descordar
- llet
- cacau/cola-cau, nesquik...
- cereals/galetes
- ràpid/molt
- marxar/créixer

Activitat 6

1. llampants: a)
2. flonjo: b)
3. golafre: c)

Activitat 7

què menja/ les coses que menja/ els aliments que menja/...

Activitat 8

1. instruments
2. 1rs plats, menjars
3. parts de la casa, habitacions de la casa, la casa

Activitat 9

- 2) Un fort aiguat provoca greus problemes al Maresme.

Activitat 10

Parlen de la festa d'aniversari del nen.

Activitat 11

1. c
2. a

7.2 Comprensió de paraules i frases

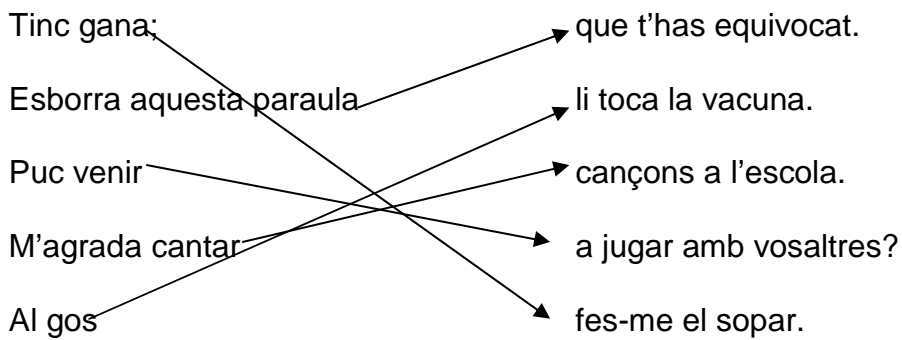
Activitat 12

1. formiga
2. ratolí
3. gat
4. gos
5. hipopòtam
6. elefant

Activitat 13

1. tovalles
tovalló
coberts
plats
gots
2. matalàs
llençol
cobrellit
coixinera
manta

Activitat 14

Activitat 15

1. b
2. c

Activitat 16

1. La nena és petita.
2. La meva veïna té un gos dàlmata.
3. L'ocell ha fet un niu a dalt de la branca.

Activitat 17

Quadrat: nom de tres nens.
Rodona: nom de dues nenes.

Els nens només han de dibuixar un llapis a sobre de la taula entre una llibreta i una goma.

Les nenes només han de dibuixar un llibre sobre de la taula entre una cartera i un pinzell.

Activitat 18

- 4 nedar
- 1 despullar-me
- 7 vestir-me
- 2 posar-me el banyador i la gorra de bany
- 6 eixugar-me
- 3 entrar a l'aigua
- 5 sortir de l'aigua

7.3 Comprensió de textos

Activitat 19

- 1. c
- 2. b
- 3. b
- 4. c

Activitat 20

- 1. F
- 2. V
- 3. V
- 4. V
- 5. F

Activitat 21

- 1. Si hi ha paperera, llençar-los a la paperera, i si no n'hi ha, emportar-se'ls a casa.
- 2. No. (Es poden donar diferents motius: perquè no espantin altra gent, altres animals; perquè no es perdin els gossos, etc.)
- 3. Es poden donar diferents motius: Perquè et podries perdre, per no aixafar flors i herbes, perquè et pots trobar un animal perillós, perquè pots caure en un forat, etc.

	SÍ	NO	NORMA
a) Fer un foc al mig del bosc.		X	1
b) Netejar amb detergents i llexiu els plats de dinar a un rierol.		X	6
c) Rentar-se les mans en una font	X		6

d) Engegar música a tota marxa		X	2
e) Cantar una cançó	X		2

Activitat 22

- 1- esquirols, ratolins, mussaranyes, mostela, ermini (Escriure'n només tres d'aquests).
- 2- teixons, rat-penats, guineus.
- 3- les mussaranyes.

8. Fulls de buidatge
8.1 Prova individual

Alumnes	Text 1		Text 2	
	Precisió en la lectura (mecànica) 100 punts	Velocitat Paraules/m.	Puntuació 40 punts	Fonètica 60 punts
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				

8.2 Prova col·lectiva

Alumnes	Aplicació d'estratègies											Activitats de comprensió						
	100 punts											Paraules 20 punts		Frases 80 punts				
	1 10 p.	2 10 p.	3 12 p.	4 5 p.	5 11 p.	6 12 p.	7 5 p.	8 9 p.	9 8 p.	10 10 p.	11 8 p.	12 10 p.	13 10 p.	14 20 p.	15 15 p.	16 15 p.	17 20 p.	18 10 p.
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		
18																		
19																		
20																		
21																		
22																		
23																		
24																		
25																		

Alumnes	Comprensió de textos 100 punts			
	19 24 punts	20 25 punts	21 24 punts	22 27 punts
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				

L'Impuls de la lectura

Col·lecció de dossiers didàctics derivats de la formació sobre **L'aprenentatge inicial de la lectura (Saber llegir)**

1. [L'escolta estructurada](#)
2. [La lectura compartida](#)
3. [La lectura guiada](#)
4. [La lectura expressiva](#)
5. [Orientacions per a la confecció d'una prova de lectura en veu alta](#)
6. [Activitats autònomes de comprensió lectora](#)
7. [Lectura i família](#)
8. [Presentació i recomanació de llibres](#)
9. [Parlem de llibres](#)
10. Activitats per treballar les estratègies de comprensió lectora a l'educació infantil i al cicle inicial de primària
11. [La lectura d'un àlbum il·lustrat: *Magenta i la balena blanca*](#)
12. [Exemple de prova de lectura. Cicle inicial](#)
13. [Els jocs d'ús social](#)
14. Racons de joc simbòlic. Una manera de jugar i descobrir els usos de la lectura
15. Sistematització del codi escrit. Referents per a l'aula
16. Avaluació de la lectura en els primers nivells d'escolarització
17. Avaluació d'actituds envers la lectura